

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Karolom Ševcom, advokátska kancelária, Hlavná 29, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Tpo 20/2015 z 20. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tpo 20/2015 z 20. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície [REDAKOVANÉ] pod ČVS: KRP-87/1-VYS-PO-2015 z 28. septembra 2015 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 0 Tp 102/2015 z 29. septembra 2015 rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Krajský súd v sťažnostnom konaní svojím uznesením sp. zn. 6 Tpo 20/2015 z 20. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) rozhodol o zrušení uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 0 Tp 102/2015 z 29. septembra 2015 a vzal sťažovateľa do väzby iba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. V ostatnom podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť.

3. Sťažovateľ v merite podanej sťažnosti brojí voči napadnutému rozhodnutiu krajského súdu, z ktorého odôvodnenia podľa jeho názoru „... *nemožno vyvodiť záver, ako z môjho konania, prípadne z iných konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že by som pre hrozbu vysokého trestu mohol ujsť alebo sa skrývať, aby som sa tým vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, a preto som toho názoru, že krajským súdom bolo porušené moje právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.*“. V ďalšom rozviedol, že „*Súd v predmetnom uznesení odôvodnil existenciu väzobného dôvodu pre útekovú väzbu len výškou hroziaceho trestu a neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti ani len ich reálnu obavu odôvodňujúce obavu úteku alebo skrývania sa v mojom konkrétnom prípade, a preto nie sú v mojom prípade naplnené podmienky na vzatie do väzby a preto je napadnuté uznesenie v rozpore so zákonom.*

Súd pritom nepreukázal existenciu inej skutočnosti, ktorá by zakladala dôvodnú obavu z toho, že ujdem alebo sa budem skrývať. Súd žiadnym spôsobom nepreukázal ani to, že by jeho dôvodná obava z môjho úteku alebo skrývania sa mala základ v mojom doterajšom správaní sa po spáchaní trestného činu. Je zrejmé, že zo žiadneho iného môjho konania nemôže vyplývať dôvodná obava z úteku alebo skrývania sa.“. V závere svojej argumentácie akcentoval, že „*K hrozbe vysokého trestu musí k preukázaniu dôvodnosti tzv. útekovej väzby pristúpiť aj ďalší faktor, a to, že z konania obvineného alebo ďalších*

konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu. Samotná hrozba vysokého trestu nie spôsobilým väzobným dôvodom. Na to, aby hrozba vysokého trestu bola dôvodom pre tzv. útekovú väzbu, musia pristúpiť a predovšetkým byť preukázané aj iné skutočnosti. Tieto ďalšie skutočnosti nemôžu byť všeobecnej povahy, musia byť konkrétne a vyplývať z konania obvineného, prípadne z iných skutkových okolností, z ktorých možno bezpečne vyvodit', že tu naozaj je dôvodná obava, že pre hrozbu vysokého trestu by obvinený mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu.“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 6 Tpo 20/2015-28 zo dňa 20.10.2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] ..., na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Tpo 20/2015 – 28 zo dňa 20.10.2015 sa zrušuje.

Porušovateľ základného práva alebo slobody je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa...“.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

8. Krajský súd v uznesení sp. zn. 6 Tpo 20/2015 z 20. októbra 2015 v podstatnom uviedol:

«Krajský súd v prvom rade poukazuje na tú skutočnosť, že súdy v tomto štádiu konania neskúmajú vinu alebo nevinu obvineného, ale len existenciu dôvodného podozrenia a to či sú v tomto štádiu trestného konania splnené podmienky odôvodňujúce vzatie obvineného do väzby.

Aj podľa názoru sťažnostného súdu je možné vyvodiť záver o tom, že návrh prokurátora na vzatie obvineného do väzby je dôvodný, pretože z doteraz zabezpečených dôkazov vyplýva, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že skutok mal spáchať obvinený. Uvedený záver v tomto štádiu konania možno oprieť najmä o predbežný pitevný záver, podľa ktorého bezprostrednou príčinou smrti neb. [REDAKOVANÉ] bolo zadusenie

pri odpojení prístrojov umelej pľúcnej ventilácie a odsávania druhou osobou. V byte sa v čase smrti okrem nebohého [REDAKOVANÉ] a obvineného nenachádzal nikto iný, čo potvrdil aj samotný obvinený. Z výpovede [REDAKOVANÉ] okrem iného je zrejmé, že v čase odchodu výjazdovej skupiny [REDAKOVANÉ] kritického dňa, ktorej bol členom a ktorá zabezpečovala prevoz [REDAKOVANÉ] z [REDAKOVANÉ] do bytu obvineného, pacient žil, javil známky života a bol zapojený na zariadeniach, pričom vzhľadom na jeho zdravotný stav bol v stabilizovanom stave. Najdôležitejšiu funkciu pre život pacienta plnil prístroj pre podpornú ventiláciu, na čo bol obvinený výslovne upozornený, keď chcel ventiláciu odpojiť. Samotný obvinený uviedol, že ventiláciu vypol, lebo bola príliš silná. [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi tiež uviedla, že vzhľadom na zdravotný stav [REDAKOVANÉ] si tento sám bez pomoci inej osoby nemohol odpojiť hadicu ventilácie od tracheostomickej kanyly. Z ohliadky miesta činu a k tomu prislúchajúcej fotodokumentácie je zrejmé, že odsávací prístroj bol zapojený v sieti, ale vypnutý s označením Port A Suction. Vedľa tela nebohého, na posteli po jeho ľavej strane sa nachádzal ventilátor Carat II Hoffrichter, na ktorý boli napojené plastové trubice a ktoré boli vedľa tela nebohého. Podľa prepúšťacej správy Nemocnice [REDAKOVANÉ] bola dňa 25.9.2015 odstránená kanyla, stenoza hornej časti a následne zasunutá nová kanyla rovnakej veľkosti. Existencia týchto dôkazov predpokladá možnosť spáchania obzvlášť závažného zločinu obvineným [REDAKOVANÉ], čím je materiálna podmienka väzby uvedená v § 71 ods. 1 Tr. poriadku naplnená.

Vo vzťahu k útekovému dôvodu väzby obv. [REDAKOVANÉ], ktorý ustálil aj krajský súd, je potrebné uviesť to, že účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (úteková väzba § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu ani výchovné poslanie a nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stihania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Súdny ich existenciu zisťujú z dôkaznej situácie a skutkových okolností konkrétnej trestnej veci. Súčasne musia posúdiť aj to, či vzatie do väzby a jej ďalšie trvanie je opatrením nevyhnutným na

dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších zákonných podmienok uvedených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby obvineného.

Aj z rozhodovacej činnosti ESĽP vo vzťahu k čl. 5 ods. 3 Dohovoru a Ústavného súdu SR vyplýva, že dôvodné podozrenie zo spáchania závažného trestného činu spoločne s hrozbou vysokého trestu je potrebné považovať za dostatočný a spôsobilý väzobný dôvod, aj keď dočasný a v počiatočných štádiách trestného stíhania. Aj podľa judikatúry ESĽP, náleží predovšetkým vnútroštátnym súdom dbať o to, aby doba väzby neprekročila primeranú hranicu. Za tým účelom im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé tvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o žiadostiach obvineného o prepustenie z väzby“ (rozhodnutie ESĽP Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991). Záujmy štátu, akými sú napr. jeho bezpečnosť, vynútiteľnosť práva, udržanie verejného poriadku (čo tiež vyžaduje, aby boli trestné činy potrestané) a potreby náležitého výkonu spravodlivosti, ale tiež vyžadujú aj určitú obeť na strane osobnej slobody jedinca.

Krajský súd preskúmaním okolností prípadu, pričom prihliadol najmä na závažnosť trestného činu, ktorý, ako vyplýva zo systematiky Trestného zákona, je zaradený do I. hlavy, I. oddielu osobitnej časti, čo zároveň vyjadruje aj zámer zákonodarcu na ochrane života pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 2 Tr. zákona je možné uložiť trest odňatia slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, neodstrániteľný následok, má za to, že v tomto počiatočnom štádiu trestného stíhania je daný útekový dôvod väzby.

Nesprávny je však podľa názoru sťažnostného súdu záver sudcu pre prípravné konanie o tom, že v posudzovanej veci existujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu uvedenú v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku.

Ako vyplýva z návrhu prokurátora na vzatie obvineného do preventívnej väzby, ktorý si osvojil aj sudca pre prípravné konanie, obava z pokračovania v trestnej činnosti pramení

predovšetkým z okolností prípadu. Z charakteru trestného činu kladeného obvinenému za vinu, spôsobu jeho vykonania a z ovplyvnenia alkoholom v čase činu vyplýva podozrenie z psychickej lability obvineného prejavujúcej sa najmä v záťažových situáciách, čo vyvoláva odôvodnenú obavu, že obvinený predstavuje v súčasnej dobe riziko pre zdravie a život iných osôb z jeho najbližšieho okolia, či pre ostatných členov spoločnosti. S uvedenými skutočnosťami, ale nemožno súhlasiť. Aj napriek tomu, že obvinený sa lieči ambulantne na psychiatrii, v predložennom spise nie sú zaznamenané žiadne iné poznatky (napr. o psychickej labilitate), z ktorých by bolo možné vyvodit' dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti. Podľa odpisu z registra trestov obvinený doposiaľ súdne trestaný nebol a z evidencie priestupkov je zrejmé, že od 1.1.2010 bol obv. [REDAKOVANÉ] len dvakrát postihnutý za priestupok a to na úseku cestnej premávky. Taktiež samotný fakt, že obvinený mohol byť v čase, kedy došlo k spáchaniu skutku, pod vplyvom alkoholu, čo bude predmetom ďalšieho dokazovania, neznamená samo osebe takú okolnosť, na základe ktorej je možné dôvodne predpokladať obavu uvedenú v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku. Tak ako iný väzobný dôvod aj preventívna väzba musí byť odôvodnená existenciou určitých skutočností, ktoré by zakladali dôvodnú obavu, že obvinený bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Za takéto skutočnosti nemožno považovať iba vyššie uvádzané okolnosti prípadu, prípadne údajná psychická labilita obvineného. Prvostupňový súd namietaným uznesením rozhodol o vzatí obvineného do väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ale jeho uznesenie v tejto časti nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia o väzbe zakotvené v § 72 ods. 2 druhej vete Trestného poriadku, podľa ktorého rozhodnutie o väzbe sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. Navyiac, ak sa súd rozhodne trestne stíhanú osobu vziať do väzby pre určitý väzobný dôvod, jeho rozhodnutie musí byť založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe. Absencia konkrétnej skutočnosti takého charakteru, ktorá by dovoľovala vyvodit' záver o tom, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, viedla sťažnostný súd k tomu, že preventívna väzba u obvineného nie je daná. Na druhej strane, v prípade preukázania okolností a skutočností, z ktorých bude možné ustáliť aj dôvodnosť preventívnej väzby, nič nebráni konajúcemu prokurátorovi domáhať sa o rozšírenie, resp. zmenu dôvodov väzby aj o tento.

Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu;

obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Krajský súd v ďalšom konštatuje, že nahradenie väzby obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka a písomným sľubom je len fakultatívnou možnosťou, a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Trestný poriadok síce umožňuje využiť tento inštitút trestného práva aj v prípade stíhania obvineného pre obzvlášť závažný zločin, avšak len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti. Sťažnostný súd preskúmaním doposiaľ predloženého spisového materiálu nezistil také okolnosti, ktoré by umožňovali takýto postup a to aj s poukazom na ust. § 80 ods. 2 Tr. poriadku.

Pri preskúmaní ďalších formálnych podmienok bolo zistené, že sudca pre prípravné konanie postupoval v zmysle ustanovenia § 72 ods. 2 Tr. poriadku a vypočul obvineného pred rozhodnutím o vzatí do väzby. Okrem toho lehoty uvedené v § 85 ods. 4 a v § 87 Tr. poriadku pri rozhodovaní o väzbe boli dodržané. Z uvedeného teda vyplýva, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu, zodpovedá zákonnej úprave procesného postupu pri rozhodovaní o návrhu na vzatie obvineného do väzby.

Vo vzťahu k sťažnostným námietkam obvineného krajský súd považuje za potrebné ešte uviesť, že pokiaľ ide o „konkrétne skutočnosti“ odôvodňujúce väzbu nemusí ísť o také skutočnosti, ktoré už preukázali oprávnenosť ktorejkoľvek z obáv zakotvených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného poriadku. Možno konštatovať, že postačuje reálna obava, že takéto konanie nastať môže, pričom takáto reálna obava vo vzťahu k útekovému dôvodu väzby z vyššie uvádzaných dôvodov podľa názoru sťažnostného súdu existuje.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd čiastočne vyhovel sťažnosti obv. [REDAKOVANÉ] a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.»

9. Článok 17 ods. 1 ústavy zaručuje osobnú slobodu. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný

záväzok. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú (I. ÚS 187/07, III. ÚS 16/09). Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (III. ÚS 271/07).

11. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomocí ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného

a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02).

12. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

13. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Aj čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou [k tomu pozri rozsudok ESĽP vo veci Bozano v. Francúzsko, z 18. 12. 1986, bod 54; rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) vo veci Benham v. Veľká Británia z 24. 9. 1992, rozsudok ESĽP vo veci Herczegfalvy v. Rakúsko z 11. 5. 2004, rozsudok Veľkej komory ESĽP vo veci Morsink v. Holandsko z 10. 6. 1996, bod 40; z novšej

judikatúry rozsudok Veľkej komory EŠLP vo veci Stanev v. Bulharsko zo 17. 1. 2012, bod 143; rozsudok EŠLP vo veci L. M. v. Slovinsko z 12. 6. 2014, bod 121].

14. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

- bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať obťažovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

- bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

15. Podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia...

16. Z čl. 17 ods. 1 a ods. 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04). Z judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonnosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESLP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51). Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú pred zákonom prednosť, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

17. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia pri vznesení obvinenia vo svojej judikatúre uviedol, že Trestný poriadok (ako zákon, na ktorý poukazuje ústava vo svojom čl. 17 ods. 2) nevyžaduje, aby existencia dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu bola podložená aj zodpovedajúcimi dôkazmi proti

obvinenému. Pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (rozsudok ESLP vo veci Fox, Cambell a Hartley v. Veľká Británia z 30. 8. 1990). V tejto súvislosti je, naopak, potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, tak ako na to vyplýva, aj z komentovaného znenia dohovoru „Skutečnosti, které vyvolaly podezření, nemusejí být téhož stupně jako ty, které jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz *Murray proti Spojenému království*, rozsudek velkého senátu, 28.10.1994, č. 14310/88, § 55, srov. též *Khodorkovskiy proti Rusku*, rozsudek, 31.5.2011, č. 5829/04, § 189] /... skutečnosti, na nichž se podezření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26.3.2009, č. 39298/04 a 8723/05, bod 75,] (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.: Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C.H.Beck 2012.)“. Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013).

18. Z komentovaného znenia dohovoru ďalej vyplýva, že „ESLP – podle svých vlastních slov [viz např. *Ignatenco*, § 79; *Khodorkovskiy proti Rusku*, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, bod 184] – ve své judikatuře identifikoval čtyři základní důvody, které mohou odůvodňovat vazbu v trestním řízení: nebezpečí útěku [*Stögmüller proti Rakousku*, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 1602/62, bod 15], riziko, že obviněný může v případě propuštění mařit výkon spravedlnosti [*Wemhoff*, bod 14] nebo spáchat další trestné činy [*Matznetter proti Rakousku*, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 2178/64, bod 9] nebo způsobit narušení veřejného pořádku [*Letellier proti Francii*, rozsudek, 26. 6. 1991, č. 12369/86, bod 51].

ESLP považuje závažnosť obvinění a s tím spojenou závažnosť trestu, ktorému obvinený čelí, za dostatečný dôvod sám o sobe pouze na omezenou dobu. Poté jej

standardně považuje spíše pouze za jeden z argumentů na podporu tvrzení, že vazba byla odůvodněna nebezpečím, že stěžovatel uprchne, pokud by byl propuštěn na svobodu (blíže viz bod 75), byť teoreticky závažnost hrozícího trestu může být pro obviněného dosti silnou motivací také proto, aby mařil vyšetřování nebo pokračoval v trestné činnosti.“. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.: Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C.H.Beck 2012, s. 515.).

19. Inými slovy, „ESLP připouští, že závažnost trestu, kterému obviněný čelí, je relevantním aspektem při hodnocení rizika, že uprchne nebo že se trestného činu dopustí znovu. Zároveň však opakovaně upozorňuje, že závažnost vznesených obvinění (a z toho plynoucí závažnost hrozícího trestu) nemůže sama o sobě sloužit jako ospravedlnění dlouhotrvající vazby [*Iljiov proti Bulharsku*, rozsudek, 26. 7. 2001, č. 33977/96, body 80-81]. Je třeba, aby nezbytnost ponechání obviněného ve vazbě byla podepřena také dalšími okolnostmi [*Kondratyev*, § 52].“.

...

Nebezpečí útěku ze strachu před sankcí se postupem času snižuje také proto, že jestliže se do délky trestu započítává doba strávená ve vazbě, snižuje se také doba, kterou by obviněný musel skutečně strávit ve vězení po svém případném odsouzení [*Neumeister proti Rakousku*, rozsudek, 27. 6. 1968, č. 1936/63, bod 10; *Wemhoff*, § 14]. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.: Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C.H.Beck 2012, s. 516.).

20. Ústavní soud České republiky ve svojom uznesení sp. zn. I. ÚS 1694/2014 z 28. júla 2014 judikoval, že

„Judikatura Ústavního soudu konkrétně k útekové vazbě je bohatá. Její principy lze shrnout následovně.

- V nálezu sp. zn. III. ÚS 566/03 ze dne 1. 4. 2004 (N 48/33 SbNU 3), který byl následně reprodukován v řadě dalších rozhodnutí, Ústavní soud konstatoval, že hrozba vysokým trestem sama o sobě zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestnímu stíhání, a tím naplnění důvodnosti vazby podle § 67 písm. a) trestního řádu. Musí se však jednoznačně jednat o konkrétní hrozbu vysokého trestu, tedy hrozbu podloženou jedinečnými specifickými okolnostmi spáchaného skutku ve spojení s dalšími aspekty dané

trestní věci, a to v rámci rozpětí trestní sazby stanovené trestním zákonem. Typová (toliko objektivní) hrozba vysokého trestu sama o sobě bez dalšího pro naplnění citovaného vazebního důvodu není dostačující. Hrozbou vysokým trestem je, pokud lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let [nález sp. zn. IV. ÚS 3294/09 ze dne 17. 5. 2011 (N 93/61 SbNU 447), body 12-13; nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013 (N 215/71 SbNU 517), body 28-29; nález sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013 (N 217/71 SbNU 545), bod 15].

- Avšak ani tuto judikaturu nelze chápat jako „bianko šek“, do kterého stačí vepsat odhad možného budoucího trestu za konkrétní stíhanou věc ve výši nejméně osmi let odnětí svobody a na jeho základě pak odůvodnit vzetí do vazby nebo následné ponechání ve vazbě, bez přihlídnutí k dalším konkrétním okolnostem posuzované věci [nález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 20; nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 (viz výše), bod 30; nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 42].

- V první řadě musí soud zvážit případné námitky obviněného, který má právo prokazovat za těchto okolností existenci konkrétních skutečností (silných důvodů), jež důvodnou obavu z následků uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu eliminují, a vylučují tak aplikaci předmětného vazebního důvodu. Může jimi být zejména míra celkové uspořádanosti životních poměrů obviněného, mobilita daná jeho zdravotním stavem, rozsah jeho místně založených citových a prozatím (nejen hmotně) řádně a především dlouhodobě plněných zaopatřovacích vazeb, rámec jím dosud sdíleného společensky konformního jednání ve spojení s možnými zárukami ze strany jiných subjektů apod. To vše musí být přirozeně nahlíženo ve vzájemných souvislostech se zřetelem na konkrétní okolnosti případu (nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 31; či nález sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013, bod 16).

- Druhým faktorem klíčovým pro posouzení důvodnosti dalšího trvání vazby je plynutí času. Musí být brán zřetel na tzv. doktrínu zesílených důvodů. Obecné soudy jsou povinny respektovat požadavek nezbytnosti existence zesílených důvodů pro trvání vazby, jinak nelze pokračující omezení osobní svobody, byť k uvalení vazby mohlo dojít na základě důvodného podezření, aprobovat. Konkrétní skutečnosti zakládající důvodnost vazby v počáteční fázi trestního stíhání mohou během trvání vazby ztrácet na významu či přesvědčivosti a pro ospravedlnění dalšího trvání zbavení osobní svobody obviněného ve vazbě už nemusí postačovat. Konkrétně vzato: trvání podezření daného trestného činu

s hrozbou konkrétní výše trestu je podmínkou sine qua non pro zákonnost pokračování vazby, ale po určité době samo o sobě nepostačuje. V takových případech musí soud zjistit, zda existují jiné relevantní a dostačující důvody předložené orgány činnými v trestním řízení, které by ospravedlnily toto pokračující odnětí svobody. Riziko uprchnutí nebo skrývání se obviněného za účelem vyhnutí se trestnímu stíhání nebo trestu po případném propuštění z vazby na svobodu nemůže být v případě dlouhotrvající vazby založeno výlučně na skutečnosti, že obviněnému hrozí vysoký trest. Delší trvání vazby musí být ospravedlněno dalšími závažnými konkrétními důvody, které vylučují nahrazení vazby jiným opatřením podle trestního řádu [nálezn sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 32; nálezn sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013, bod 22; nálezn sp. zn. I. ÚS 185/14 ze dne 10. 4. 2014 (N 56/73 SbNU 119); nálezn sp. zn. I. ÚS 980/14 (viz výše), bod 43].

- Ústavní soud rovněž ve svých nálezech příkladmo uvedl, které další faktory, vedle délky hrozícího trestu, jsou pro odůvodnění útěkové vazby relevantní a soudy by je měly brát v potaz. Jsou to charakter a morálka obviněného, jeho mravy, domov, zaměstnání, majetek, rodinné vztahy a všechny druhy vazeb k zemi, v níž je proti němu vedeno trestní stíhání, a kontakty v zahraničí (nálezn sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 43; nálezn sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 34), příprava obviněného na odcestování, snaha zajistit si falešné doklady na cestu do cizího státu, delší opuštění místa bydliště a zaměstnání, zadržení obviněného na útěku přes hranice [nálezn sp. zn. I. ÚS 2883/13 ze dne 21. 1. 2014 (N 7/72 SbNU 93), bod 22; nálezn sp. zn. I. ÚS 2183/12 ze dne 22. 5. 2013 (N 91/69 SbNU 429), bod 18].“.

21. Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako to je ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody. Podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona kto iného úmyselne usmrtí, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť až dvadsať rokov. Podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ... písm. c) na chránenej osobe. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že za vysoký trest je

možné považovať trest odňatia slobody vo výške osem rokov odňatia slobody a vyšší. Na posúdenie, či môže vysoký trest byť uložený, je vždy pomocným pravidlom základná zákonná sadzba trestu odňatia slobody, ktorú za ten-ktorý trestný čin Trestný zákon vo svojej osobitnej časti umožňuje uložiť. V rozhodovacej praxi Ústavného súdu Českej republiky je dokonca možné nájsť i rozhodnutie, v ktorom za vysoký trest bol považovaný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 88/01 z 18. 2. 2003).

22. Po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vychádzajúc z judikatury ESĽP ústavný súd konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému vzatiu sťažovateľa do výkonu väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom s dôsledkom porušenia sťažovateľom označeného práva na osobnú slobodu pri jeho vzatí do útekovej väzby. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú zo skutkových okolností posudzovanej veci, v dôsledku čoho ich ústavný súd vníma ako adresné a vo svojich záveroch aj logické, pričom ich považuje za právne akceptovateľné nielen z uhla zákonnosti, ale aj ústavnosti. Na druhej strane je však potrebné krajskému súdu vytknúť to, že mal a mohol v kontexte okolností a skutkových zistení prameniacych z už v tom čase vykonaného dokazovania zintenzívniť svoju argumentáciu práve k výške reálne hroziacemu trestu sťažovateľovi a jeho psychicky labilnej osobnosti (nadmerné užívanie alkoholických látok, liečba na psychiatrii), ktorej riziko možného „úteku“ v podobe vyhýbania sa úkonom trestného konania je zintenzívnená práve reálnosťou hrozby uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody. Ústavný súd vychádzal nielen z výšky trestnej sadzby trestu odňatia slobody, ktorá sťažovateľovi hrozí za obzvlášť závažný zločin kladený mu za vinu, ale aj napríklad zo znenia § 39 ods. 1 v spojení s § 39 ods. 3 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 34 ods. 6 Trestného zákona alebo zo znenia § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, samozrejme, za predpokladu, že tam uvedené inštitúty využije buď samotný sťažovateľ, alebo zohľadní súd v rámci svojej rozhodovacej právomoci. Ak teda krajský súd konšatoval to, že hrozbu vysokého trestu (ktorý aj sťažovateľovi reálne hrozí, pozn.) je možné akceptovať ako dôvod útekovej väzby v počiatočných štádiách, konal

tak správne, pretože k reálnej hrozbe vysokého trestu v okolnostiach trestnej veci sťažovateľa pristupuje požiadavka vyššieho stupňa pravdepodobnosti, že v prípade uznania viny bude uložený trest vykonateľný, čím dôjde k naplneniu samotného účelu trestného konania. Zo záverov, ku ktorým vo všeobecnosti dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok útekovej väzby sťažovateľa, teda nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu a krajský súd sťažovateľovi dôvody jeho pozbavenia osobnej slobody z hľadiska materiálnej interpretácie podmienok útekovej väzby, aj keď v simplexnejšom rovine, vysvetlil.

23. V závere je potrebné poukázať aj na to, že „... pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko úteku alebo páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo. Akceptácia tohto názoru „... by zbavovala väzby jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru.“ [nález ústavného súdu II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013]. Inými slovami, „... každé rozhodovanie o väzbe se odehráva jen v rovině pouhé pravděpodobnosti - a nikoli jistoty - ohledně důsledků, které mohou nastat, nebude-li obviněný držen ve väzbě [nález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 17, a nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 37]. Proto mohou reálně nastat situace, ... ve kterých bude v době vazebních rozhodnutí existovat reálná hrozba uložení vysokého trestu odnětí svobody, která se následně nepromítne v uloženém trestu. Vždy je však nutné, aby u každého vazebního rozhodnutí, které je odůvodněno hrozbou vysokého trestu, bylo řádně vyargumentováno, že vysoký trest v konkrétním případě a za daného důkazního stavu, který existuje v době rozhodování, skutečně reálně hrozí.“ [uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1694/2014 z 28. júla 2014, bod 31 a 32.].

24. Vo všeobecnej rovine je možné taktiež poukázať aj na komentované znenie dohovoru, z ktorého vyplýva, že „Príslušné orgány rozhodujúci o väzbe sice nejsou povinny se ve svých rozhodnutích vypořádat jednotlivě s každým argumentem uplatněným obviněným nebo jeho obhájcem, měly by však reagovat adekvátním způsobem na všechny, které jsou způsobilé zpochybnit oprávněnost dalšího trvání väzby [viz např. *Ignatenco proti Moldavsku*, rozsudek, 8.2.2011, č. 36988/07, bod 78, *Michalko proti Slovensku*. Rozsudek, 21.12.2010, č. 35377/05, bod 153]. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.:

Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C.H.Beck 2012, s. 513.)“.

Inými slovami, krajský súd (a všeobecné súdy vo všeobecnosti) rozhodujúci o väzbe nie je povinný detailne odpovedať na každý argument sťažovateľa uvedený v sťažnosti, avšak je povinný vysporiadať sa so skutočnosťami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé spochybníť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť pozbavenia slobody, resp. ďalšieho držania sťažovateľa vo väzbe (porov. Nikolova v. Bulharsko, č. 31195/96, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 25. 3. 1999, bod 61; rozsudok ESĽP vo veci Ilgar Mammadov c. Azerbajdžan z 22. 5. 2014, bod 114), a tejto svojej povinnosti sa krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí, aj keď s určitými výhradami ústavného súdu, zastal.

V naznačených súvislostiach teda ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi sťažovateľom namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a ním predostretými dôvodmi (pozri bod 3), v dôsledku čoho považuje ním prednesenú argumentáciu za zjavne neopodstatnenú a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016